

Vendim nr. 13 datë 21.03.2023

(V-13/23)

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga: Holta Zaçaj, Kryetare, Marsida Xhaferllari, Fiona Papajorgji, Elsa Toska, Sandër Beci, Ilir Toska, Genti Ibrahim, Marjana Semini, Sonila Bejtja, anëtarë, me sekretare Belma Lleshi, në datën 21.03.2023 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 9 (E) 2022 të Regjistrimit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: EDUARD KELMENDI

SUBJEKT I INTERESUAR:

BASHKIA TIRANË

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2022-1082 (189), datë 13.05.2022 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 131, pika 1, shkronja “f”, 134, pika 1, shkronja “i” dhe 135, pika 1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; nenet 6 dhe 46 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, si dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 dhe neni 1 i Protokollit nr. 12 të saj; ligji nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes Sonila Bejtja, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit, i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, konstatoi mungesën e parashtrimeve të subjektit të interesuar, Bashkisë Tiranë, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Me urdhrin nr. 63, datë 03.08.2007 të kryetarit të njësisë bashkiake nr. 10, Tiranë, kërkuesi është emëruar në detyrën e nënkryetarit të asaj njësie. Ndërsa, me urdhrin nr. 11239, datë 21.08.2015 të kryetarit të Bashkisë Tiranë, është urdhëruar ndërprerja e marrëdhënies së punës së kërkuesit. Në këto kushte, kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, me padi me objekt detyrimin e Bashkisë Tiranë ta dëmshpërblejë atë për shkak të mosrespektimit të afatit të njoftimit të parashikuar në Kodin e Punës.

2. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 6161, datë 03.12.2015, ka vendosur pranimin e pjesëshëm të padisë dhe detyrimin e Bashkisë Tiranë të dëmshpërblejë kërkuesin në total me 19 paga mujore. Kundër këtij vendimi ka bërë ankim Bashkia Tiranë.

3. Gjykata Administrative e Apelit, me vendimin nr. 86 (93), datë 19.01.2018, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 6161, datë 03.12.2015 të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë. Kundër këtij vendimi ka bërë rekurs Bashkia Tiranë.

4. Mbi kërkesën e subjektit të interesuar, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë (*Gjykata e Lartë*), me vendimin nr. 211, datë 17.04.2018, fillimisht ka vendosur pezullimin e vendimit nr. 6161, datë 03.12.2015 të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, ndërsa në gjykimin në themel të çështjes, në dhomën e këshillimit, me vendimin nr. 00-2022-1082 (189), datë 13.05.2022, ka vendosur prishjen e vendimeve të gjykatës së shkallës së parë dhe gjykatës së apelit, si dhe rrëzimin e padisë.

5. Në datën 13.09.2022 (sipas shënimit të shërbimit postar), kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual, duke kërkuar shfuqizimin e vendimit nr. 00-2022-1082 (189), datë 13.05.2022 të Gjykatës së Lartë. Në datën 24.11.2022 Kolegji i Gjykatës ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

6. **Kërkuesi**, në mënyrë të përmbledhur, ka parashtruar se i janë cenuar:

6.1. *Parimi i kontradiktoritetit dhe e drejta për t'u dëgjuar*, pasi, sipas tij, Gjykata e Lartë nuk e ka njoftuar atë për datën dhe orën e zhvillimit të gjykimit dhe shtyrjen e tij. Ai është interesuar në ambientet e Gjykatës së Lartë, ku ajo bën shpalljen e gjykimeve, si dhe në faqen zyrtare, por në asnjërën prej tyre nuk rezulton të jetë

njoftuar data dhe ora e gjykimit, si dhe shtyrja e këtij gjykimi për një datë tjetër.

6.2. *Standardi i arsytimit të vendimit gjyqësor*, pasi vendimi i Gjykatës së Lartë është alogjik, i paarsyetuar dhe i njëanshëm. Në raste të ngjashme, Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit të bërë nga Bashkia Tiranë, ndërsa për rastin konkret ka ndryshuar vendimet e dy gjykatave më të ulëta, duke rrëzuar padinë dhe ndryshuar arsytimin e vendimeve të saj. Gjykata e Lartë në arsytimin e saj referon si shkak për ndryshimin e vendimeve të gjykatave natyrën e pozicionit të kërkuarit. Sipas këtij shkak, çështja duhet të kthehet për rigjykim që të rregullohet pikërisht ky moment ligjor material dhe procedural, por, në kundërshtim me këtë arsytim, Gjykata e Lartë ka ndryshuar vendimet e gjykatave më të ulëta dhe ka rrëzuar padinë.

6.3. *Gjykimi nga një gjykatë e caktuar me ligj*, pasi Gjykata e Lartë ka kryer një rivlerësim të provave dhe fakteve duke i shtrembëruar ato dhe duke mbajtur një qëndrim të ndryshëm nga praktika e saj për çështje të ngjashme me atë të kërkuarit.

7. *Subjekti i interesuar, Bashkia Tiranë*, nuk ka paraqitur prapësime, megjithëse është njoftuar rregullisht nga Gjykata.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuarit

8. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është vlerësuar nga Gjykata si një ndër aspektet kryesore që lidhet me inicimin e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

9. Për sa i përket përmbushjes së këtyre kriterëve, kërkuari legjitimohet *ratione personae*, bazuar në nenet 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, pasi ka

qenë palë në procesin gjyqësor, ndaj të cilit ka ngritur pretendime në këtë Gjykatë dhe ka interes të drejtpërdrejtë në çështjen e parashtruar.

10. Në lidhje me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive*, Gjykata ka pohuar se në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, ankuesi duhet të shfrytëzojë në shkallët e sistemit gjyqësor të gjitha mjetet e lejueshme dhe mundësitë procedurale për vendosjen në vend të të drejtave të pretenduara të shkelura. Mjetet ligjore shterojnë kur, në varësi të rrethanave të çështjes, rregullat procedurale nuk parashikojnë mjete të tjera ankimi (*shih vendimet nr. 7, datë 21.02.2023, nr. 10, datë 04.03.2021; nr. 56, datë 25.07.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Në rastin konkret, kërkuesi i është drejtuar Gjykatës për shfuqizimin e vendimit nr. 00-2022-1082 (189), datë 13.05.2022 të Gjykatës së Lartë dhe nuk ka mjet tjetër për të shteruar. Për këtë arsye ai e plotëson këtë kriter.

12. Po kështu, Gjykata vlerëson se kërkuesi legjitimohet *ratione temporis*, pasi vendimi i kundërshtuar i Gjykatës së Lartë mban datën 13.05.2022, kurse ankimi kushtetues individual është dërguar nëpërmjet shërbimit postar në datën 13.09.2022, pra brenda afatit 4-mujor të parashikuar nga neni 71/a, pika 1, shkronja “b”, i ligjit nr. 8577/2000.

13. Në drejtim të legjitimitetit *ratione materiae*, kërkuesi ka pretenduar se nga vendimi gjyqësor i kundërshtuar atij i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor në aspektet e parimit të kontradiktoritetit, së drejtës për t’u dëgjuar, si dhe standardit të arsytimit dhe gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj. Në thelb, ai kundërshton rrëzimin e padisë nga Gjykata e Lartë, duke pretenduar se e drejta e tij për dëmshpërblim është njohur nga gjykata e shkallës së parë dhe gjykata e apelit, ndërsa Gjykata e Lartë, duke zhvilluar një proces jo të rregullt, ia ka mohuar këtë dëmshpërblim. Sipas kërkuesit, Gjykata e Lartë nuk e ka njoftuar për datën dhe orën e zhvillimit të gjykimit dhe vendimi i kundërshtuar nuk plotëson kriteret për arsytimin e tij. Kërkuesi ka pretenduar, gjithashtu, se Gjykata e Lartë ka kryer një rivlerësim të provave dhe fakteve duke i shtrembëruar ato dhe ka mbajtur një qëndrim të ndryshëm nga praktika e saj për çështje të ngjashme.

14. Gjykata, duke mbajtur në konsideratë se argumentet lidhen me mënyrën e përfundimit të procesit gjyqësor të zhvilluar ndaj kërkuesit, çmon ta analizojë çështjen e paraqitur në këndvështrim të nenit 42 të Kushtetutës, sipas të cilit një e drejtë e njohur me ligj nuk mund të cenohet pa një proces të rregullt ligjor dhe se kushdo, për mbrojtjen e saj, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë nga një gjykatë. Në vlerësimin e pretendimeve të kërkuesit, Gjykata eidenton se standardet kushtetuese që garantojnë procesin e rregullt ligjor dhe gjykimin e drejtë, janë ngushtësisht të lidhura nga pikëpamja organike dhe funksionale me njëra-tjetrën, në mënyrë të tillë

që cenimi edhe i vetëm njërit standard ndikon në mënyrë të pashmangshme në cenimin e të tjerave (*shih vendimet nr. 7, datë 21.02.2023; nr. 40, datë 22.12.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Për sa më lart, për të përcaktuar nëse kërkuesit i është cenuar e drejta për proces të rregullt ligjor, është e rëndësishme të analizohet në themel nëse procesi i zhvilluar nga Gjykata e Lartë, e cila ka dhënë vendimin e kundërshtuar, ka përmbushur standardet e procesit të rregullt në këndvështrim të parimit të kontradiktoritetit, së drejtës për t'u dëgjuar dhe standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor lidhur me mbrojtjen efektive.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për cenimin e parimit të kontradiktoritetit dhe së drejtës për t'u dëgjuar

16. Kërkuesi pretendon se Gjykata e Lartë nuk e ka njoftuar atë për datën dhe orën e zhvillimit të gjykimit dhe për shtyrjen e tij. Ai është interesuar në ambientet e Gjykatës së Lartë, ku ajo bën shpalljen e gjykimeve, si dhe në faqen zyrtare të saj, por në asnjërën prej tyre nuk rezulton të jetë njoftuar data dhe ora e gjykimit dhe shtyrja e këtij gjykimi për një datë tjetër.

17. Gjykata çmon të ritheksojë edhe një herë qëndrimin e saj se parimi i barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit nënkupton se çdokush që është palë në proces duhet të ketë mundësi të barabarta që të paraqesë çështjen e tij. E drejta për të marrë pjesë në gjykim nuk duhet konsideruar si një e drejtë formale, ku palëve t'u garantohet thjesht prania fizike gjatë procesit civil, por duhet që legjislacioni procedural, në radhë të parë, dhe më pas gjyqtari gjatë gjykimit t'u japin mundësi të barabarta palëve për të paraqitur argumente dhe prova në mbrojtje të interesave të tyre. Nëse nuk do të ekzistonte barazia e armëve, atëherë argumentet e njëjës palë do të prevalonin mbi argumentet e palës së cenuar dhe, për rrjedhojë, e drejta për të marrë pjesë në gjykim do të zhvishej nga funksioni i saj kushtetues për të garantuar një proces të rregullt ligjor. Bazuar në këto parime, Gjykatës i dalin një sërë detyrash, mes të cilave rëndësi të veçantë merr krijimi i mundësive të barabarta për pjesëmarrjen e palëve ose përfaqësuesve të tyre në proces, si dhe mundësia e deklarimit të tyre për faktet, provat dhe vlerësimet ligjore që janë të lidhura ngushtë me çështjen që shqyrtohet në gjykatë (*shih vendimet nr. 43, datë 27.12.2022; nr. 22, datë 22.09.2022; nr. 8, datë 23.02.2021 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. E drejta për t'u njoftuar për një gjykim dhe pjesëmarrja në të janë të lidhura me vendimmarrjen e gjykatës, e cila ndikon drejtpërsëdrejti mbi të drejtat subjektive ose interesat e ligjshëm të individit. E drejta për t'u njoftuar për të marrë pjesë në gjykim u paraprin të drejtave të tjera, pasi nëse pala ndërgjyqëse nuk njoftohet për datën dhe orën e seancës, ajo detyrimisht do

të gjendet në pamundësi objektive për të ushtruar të drejtat që i garantohen nga neni 42 i Kushtetutës në kuadrin e një procesi të rregullt ligjor. Nga ana tjetër, e drejta për të marrë pjesë në gjykim krijon të njëjtat mundësi për të paraqitur prova dhe argumente në mbrojtje të interesave vetjakë në raport me palën kundërshtare (*shih vendimet nr. 22 datë 29.09.2022; nr. 8, datë 23.02.2021; nr. 49, datë 22.07.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Gjykata vëren se kërkesat kushtetuese të procesit të rregullt ligjor janë reflektuar në përmbajtje të nenit 61 të ligjit nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, të ndryshuar (*ligji nr. 49/2012*), sipas të cilit shqyrtimi i rekursit në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë, si rregull, bëhet mbi bazë të dokumenteve, në dhomën e këshillimit (*pika 1*). Gjyqtari relator cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomën e këshillimit, duke urdhëruar njoftimin e palëve. Sekretaria e gjykatës njofton, me shpallje, ditën dhe orën e shqyrtimit të rekursit, si dhe përbërjen e trupit gjykues, të paktën 15 ditë përpara (*pika 2*). Në shtesë të këtyre rregullave, neni 482, pika 3, i Kodit të Procedurës Civile (*KPC*), i zbatueshëm për gjykimin administrativ, parashikon se njoftimi me shpallje bëhet edhe në faqen e internetit të Gjykatës së Lartë. Krahas njoftimit me shpallje, kjo dispozitë parashikon edhe njoftimin individual kur palët ose përfaqësuesit e tyre kanë lënë të dhënat e tyre elektronike të kontaktit në shkallët e tjera të gjyqimit. Këto rregulla janë detajuar në urdhrin nr. 131, datë 02.07.2021 “Për publikimin e datave të gjykimeve dhe njoftimin e palëve” të nxjerrë nga zëvendëskryetari i Gjykatës së Lartë.

20. Për sa më sipër, Gjykata rithekson se në çdo çështje të veçantë, duke pasur parasysh edhe të gjithë procedurën që mund të jetë ndjekur, ajo vlerëson nëse një kufizim ose shkelje gjatë kësaj procedure ka ndikuar drejtpërdrejt në zgjidhjen e çështjes dhe ia ka bërë palës të pamundur mbrojtjen dhe zhvillimin e procesit gjyqësor në mënyrë të drejtë (*shih vendimet nr. 38, datë 02.12.2021; nr. 7, datë 28.02.2000 të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Në rastin konkret, referuar akteve të ardhura me dosjen gjyqësore të administruar për qëllime të këtij gjykimi kushtetues, rezulton se rekursi i paraqitur nga subjekti i interesuar në procesin gjyqësor të kundërshtuar nga kërkuesi është regjistruar në Gjykatën e Lartë në datën 20.03.2018, ndërsa shqyrtimi i çështjes në dhomën e këshillimit është caktuar të zhvillohet në datën 12.05.2022. Gjithashtu, rezulton se në datën 26.04.2022, në ambientet e Gjykatës së Lartë është shpallur shqyrtimi i çështjeve në dhomën e këshillimit për datën 12.05.2022, ku përfshihej edhe çështja e kërkuesit, si dhe përbërja e trupit gjykues. Ndërsa, referuar faqes zyrtare të Gjykatës së Lartë, për gjykimet që do të zhvilloheshin në datën 12.05.2022, nuk rezulton të jetë shpallur çështja e kërkuesit. Gjithashtu, po sipas faqes zyrtare të kësaj gjykate, rezulton se në datën

12.05.2022 ajo ka komunikuar dispozitivët e vendimeve të marra në atë datë dhe për çështjen e kërkuarit lajmërohej se gjykimi ishte shtyrë për një datë tjetër.

22. Lajmërimi për shtyrjen e seancës rezulton edhe nga procesverbali i datës 12.05.2022, ku Kolegji Administrativ, pasi ka verifikuar marrjen dijeni për datën e shqyrtimit të çështjes nëpërmjet shpalljes publike, si dhe nëse ka kërkesa procedurale për përbërjen e trupit gjykues, ka vendosur të marrë në shqyrtim nëse rekursi përmban shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 58 të ligjit nr. 49/2012 dhe pasi është tërhequr për të marrë vendim, ka vendosur ta marrë atë në një datë tjetër. Vendimi për çështjen e kërkuarit, objekt i këtij gjykimi kushtetues, është marrë në datën 13.05.2022

23. Për sa më lart, duke pasur parasysh rrethanat e rastit konkret, si dhe faktin se e drejta për t'u njoftuar e për të marrë pjesë në gjykim u paraprin të drejtave të tjera, Gjykata çmon të theksojë se Gjykata e Lartë duhet të tregojë kujdes të shtuar dhe duhet të zbatojë dispozitat ligjore në atë mënyrë që t'i garantojë individit garancitë kushtetuese të parashikuara në nenin 42 të Kushtetutës, ku përfshihet edhe e drejta për t'u njoftuar për datën dhe orën e seancës, sipas përcaktimeve të nenit 482 të KPC-së.

24. Gjithsesi, duke iu rikthyer çështjes konkrete, rezulton se sipas dëftesës së komunikimit të datës 16.02.2018, kërkuari është njoftuar për rekursin e paraqitur nga subjekti i interesuar, shkaqet e të cilit mund t'i kundërshtonte me kundërrekurs, sipas përcaktimeve të nenit 59 të ligjit nr. 49/2012 dhe nenit 472 të KPC-së, duke ushtruar në këtë mënyrë të drejtën e mbrojtjes. Gjithashtu, kërkuari nuk ka kundërshtuar as vendimin nr. 211, datë 17.04.2018 të Gjykatës së Lartë, që ka vendosur pezullimin e vendimit nr. 6161, datë 03.12.2015 të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë. Në këtë kuptim, Gjykata çmon se mosshpallja nga Gjykata e Lartë e datës, orës dhe përbërjes së trupit gjykues në faqen e saj të internetit, sipas përcaktimit të nenit 482, pika 3, të KPC-së, nuk përbën shkelje të tillë, ku si pasojë kërkuarit i është cenuar e drejta substanciale e mbrojtjes, për të cilën ai nuk ka sjellë asnjë argument ose provë për të vërtetuar se në ç'mënyrë i është cenuar ajo. Gjykata e Lartë, nëpërmjet shpalljes në ambientet e saj të datës, orës dhe përbërjes së trupit gjykues, sipas përcaktimit të nenit 61 të ligjit nr. 49/2012, e ka kryer detyrimin saj për garantimin e zhvillimit të një procesi të rregullt në respektim të elementeve të tij. Gjithashtu, kërkuari nuk ka paraqitur asnjë argument ose provë që të tregojë se ka qenë në pamundësi për t'u paraqitur në ambientet e asaj gjykate për të kontrolluar njoftimin për zhvillimin e gjykimit, duke u privuar nga e vetmja mundësi për t'u njoftuar për datën dhe orën e zhvillimit të gjykimit.

25. Për këtë arsye, Gjykata çmon të ritheksojë përsëri qëndrimin e mbajtur edhe më parë prej saj, se jo çdo shkelje e rregullave procedurale e bën procesin të parregullt, në aspektin e shkeljes së të drejtave kushtetuese, dhe se ndikim të drejtpërdrejtë në një proces ligjor kanë ato shkelje thelbësore, vërtetimi i të cilave do të cenonte të drejtat dhe liritë themelore të individit (*shih vendimet nr. 38, datë 02.12.2021; nr. 71, datë 13.11.2017; nr. 30, datë 19.05.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Për sa më sipër, pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të kontradiktoritetit dhe së drejtës për t'u dëgjuar është i pabazuar.

B.2. Për cenimin e standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor lidhur me mbrojtjen efektive

27. Kërkuari pretendon se vendimi i Gjykatës së Lartë është alogjik, i paarsyetuar dhe i njëanshëm. Sipas tij, në raste të ngjashme, Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit të bërë nga Bashkia Tiranë, ndërsa për rastin konkret ka ndryshuar vendimet e dy gjykatave më të ulëta, duke rrëzuar padinë dhe ndryshuar arsyetimin e vendimeve të saj. Gjykata e Lartë në arsyetim referon si shkak për ndryshimin e vendimeve të gjykatave natyrën e pozicionit të kërkuarit. Sipas këtij shkak, çështja duhet të kthehet për rigjykim që të rregullohet pikërisht ky moment ligjor material dhe procedural. Por, në kundërshtim me këtë arsyetim, Gjykata e Lartë ka ndryshuar vendimet e gjykatave më të ulëta dhe ka rrëzuar padinë.

28. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar domosdoshmërinë e arsytimit të vendimeve gjyqësore si garanci për të drejtën e procesit të rregullt ligjor. Vendimet gjyqësore që japin gjykatat e të gjitha niveleve në përfundim të gjykimit, përbëjnë aktin procedural kryesor të të gjithë procesit gjyqësor. Gjykata ka theksuar se vendimi gjyqësor, në çdo rast, duhet të jetë logjik, i rregullt në formë dhe i qartë në përmbajtje. Në tërësinë e tij ai duhet konsideruar si një unitet, në të cilin pjesët përbërëse janë të lidhura ngushtësisht mes tyre dhe ato duhet të jenë në shërbim dhe funksion të njëra-tjetrës. Argumentet e pjesës arsyetuese duhet të jenë të bazuara dhe të lidhura logjikisht, duke respektuar rregullat e mendimit të drejtë, dhe duhet të formojnë një përmbajtje koherente brenda vendimit, i cili përjashton çdo kundërthënie ose kontradiksion të hapur ose të fshehtë (*shih vendimet nr. 11, datë 24.05.2022; nr. 16, datë 16.03.2021; nr. 12, datë 19.03.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

29. Zbatimi i këtij parimi është vlerësuar nga Gjykata, rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsyetimin e vendimeve të tyre. Gjykata verifikon nëse

arsyetimi i vendimit gjyqësor i ka plotësuar ose jo kriteret e përcaktuara më sipër, të cilat garantojnë të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar (*shih vendimin nr. 12, datë 19.03.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

30. Gjithashtu, Gjykata ka vënë në dukje rëndësinë kushtetuese që ka zbatimi dhe interpretimi i dispozitave ligjore nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, përfshirë Gjykatën e Lartë, me qëllim që individit t'i garantohet procesi i rregullt në aspektet e aksesit në gjykatë dhe të mbrojtjes efektive (*shih vendimet nr. 7, datë 21.02.2023; nr. 40, datë 22.12.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Ndonëse interpretimi dhe zbatimi i ligjit, si dhe vlerësimi i fakteve dhe rrethanave, janë çështje që ndajnë juridiksionin e gjykatave të zakonshme nga juridiksioni kushtetues, Gjykata ndërhyr në ato raste kur gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, përmes interpretimit dhe zbatimit të ligjit në një çështje konkrete, kanë cenuar të drejtat kushtetuese të palëve. Në këto raste, Gjykata bën një vlerësim të natyrës kushtetuese, të dallueshëm nga ai i gjykatave të juridiksionit të zakonshëm (*shih vendimet nr. 7, datë 21.02.2023; nr. 2, datë 17.02.2022; nr. 3, datë 23.02.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Duke iu rikthyer rastit konkret, Gjykata vëren se kërkuesit i është njohur e drejta për dëmshpërblim me 19 paga mujore nga Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë dhe Gjykata Administrative e Apelit. Sipas vendimeve të këtyre të fundit marrëdhënia juridike rregullohet nga Kodi i Punës dhe se subjekti i interesuar, Bashkia Tiranë, e ka zgjidhur kontratën në mënyrë të menjëhershme dhe pa respektuar afatet e njoftimit të parashikuara nga Kodi i Punës, ndërsa Gjykata e Lartë ka vendosur ndryshimin e këtyre vendimeve dhe rrëzimin e kërkesëpadisë. Kjo e fundit ka arsyetuar se marrëdhënia juridike, mbi të cilën ka lindur mosmarrëveshja, rregullohet nga ligjet nr. 8652, datë 31.07.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore” (*ligji nr. 8652/2000*) dhe nr. 8654, datë 31.07.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Bashkisë Tiranë” (*ligji nr. 8654/2000*) (*shih paragrafin 17 të vendimit të Gjykatës së Lartë*). Sipas Gjykatës së Lartë, funksioni i nënkryetarit të njësisë bashkiake nuk përfshihet as në kategorinë e nëpunësve civilë, as në atë të punonjësve administrativë dhe për të përcaktuar natyrën e marrëdhënies së punës së këtij pozicioni, nevojitet analizimi i kompetencave dhe detyrave me të cilat ligji e ngarkon nënkryetarin e njësisë bashkiake, si një zëvendës i drejtpërdrejtë i kryetarit të njësisë bashkiake në përmbushjen e misionit për të cilin ky i fundit është zgjedhur drejtpërdrejt nga populli (*shih paragrafin 19 të vendimit të Gjykatës së Lartë*).

32. Gjykata vëren se kërkesëpadia e kërkuesit është rrëzuar nga Gjykata e Lartë për shkak se kjo e fundit ka vlerësuar se në bazë të dispozitave të ligjeve nr. 8652/2000 dhe nr. 8654/2000, natyra e funksionit publik të ushtruar nga kërkuesi tregon qartë se pozicioni i zëvendëskryetarit të

bashkisë ose njësisë bashkiake mbështet drejtpërdrejt funksionin politik të kryetarit të bashkisë ose kryetarit të njësisë bashkiake. Duke vijuar më tej në arsyetimin e saj, Gjykata e Lartë ka vlerësuar se zëvendëskryetari i bashkisë/njësisë bashkiake është funksionar publik që ushtron funksione me natyrë politike. Prandaj, në logjikën juridike të qenies me natyrë politike edhe të këtij funksioni, ndryshe nga nëpunësit dhe punonjësit e tjerë administrativë të bashkisë/njësisë bashkiake, emërohet dhe shkarkohet nga kryetari i bashkisë/njësisë bashkiake (*shih paragrafin 21 të vendimit të Gjykatës së Lartë*). Për sa më sipër, duket qartë se vlerësimi që u është bërë dispozitave të ligjeve të sipërcituara nga Gjykata e Lartë, përbën çështje me natyrë ligjore.

33. Në këtë drejtim, Gjykata ka evidentuar se në procedurën e shqyrtimit të rekursit nga Gjykata e Lartë, ligjvënësi ka parashikuar disa kërkesa specifike në nenin 473/a, paragrafi 2, të KPC-së, i cili është i zbatueshëm në gjykimin administrativ, bazuar në nenin 1, pika 2, të ligjit nr. 49/2012. Sipas këtyre dispozitave, kur Gjykata e Lartë vë në diskutim çështje të ligjit, të cilat merren në shqyrtim kryesisht dhe për të cilat palët nuk kanë paraqitur më parë mendimin e tyre, përpara shqyrtimit të rekursit urdhërohet njoftimi i palëve dhe caktohet afati për depozitimin e parashtrësive të tyre për çështjet e ligjit. Në këto raste, neni 482/a, pika 1, shkronja “b”, i po këtij kodi, në harmoni me nenin 62, pika 1, shkronja “c”, të ligjit nr. 49/2012, parashikon se Gjykata e Lartë, nëse e vlerëson të nevojshme për shkak të problematikës ose kompleksitetit të çështjes, vendos shqyrtimin e çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve (*shih vendimin nr. 7, datë 21.02.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

34. Për sa më sipër, duke iu referuar akteve në dosjen gjyqësore, Gjykata konstaton se në çështjen e kërkuarit referimi në dispozitat e ligjeve nr. 8652/2000 dhe nr. 8654/2000 nuk është paraqitur si shkak në rekursin e shqyrtuar në Gjykatën e Lartë. Kjo e fundit, duke u shprehur për shkaqe të tjera nga ato të paraqitura në rekurs, ka ndryshuar edhe shkakun e largimit nga puna. Referimi i Gjykatës së Lartë në dispozitat e ligjeve nr. 8652/2000 dhe nr. 8654/2000, dhe arsyetimi për to, është verifikuar si çështje ligjore për herë të parë dhe me nismë të vetë asaj në procedurën e shqyrtimit të rekursit në dhomën e këshillimit. Në këtë mënyrë, kërkuarit nuk i është dhënë mundësia të paraqesë paraprakisht mendimin e tij për çështjet ligjore të analizuar nga Gjykata e Lartë kryesisht. Ai është vendosur në pamundësi për t’u mbrojtur efektivisht për to, duke u përballur me një vendim gjyqësor të paplotë, alogjik dhe që nuk i jepte përgjigje përfundimtare pretendimeve që ai kishte për të drejtën e dëmshpërblimit si pasojë e ndërprerjes së menjëhershme të marrëdhënieve të punës. Për rrjedhojë, pretendimi i tij për cenimin e standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor lidhur me mbrojtjen efektive është i bazuar dhe vendimi i Gjykatës së Lartë duhet shfuqizuar.

35. Gjykata, duke mbajtur në konsideratë se në zbatim të parimit të *subsidiaritetit* kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese është funksion edhe i Gjykatës së Lartë, çmon të mos ndalet në analizimin e pretendimit tjetër të kërkuarit, që ka të bëjë me gjykimin nga një gjykatë e caktuar me ligj, për shkak se në çështjen konkrete ajo ka mbajtur një qëndrim të ndryshëm nga ai i mbajtur më parë për çështje të ngjashme. Për sa kohë që çështja do të merret sërish në shqyrtim nga Gjykata e Lartë, kjo e fundit duhet t'i japë këtij pretendimi përgjigje të arsyetuar.

36. Në përfundim, Gjykata vlerëson se ankimi kushtetues i kërkuarit, sipas arsytimit të mësipërm, është i bazuar, ndaj duhet pranuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

V E N D O S I:

1. Pranimin e kërkesës.
2. Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2022-1082 (189), datë 13.05.2022 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.
3. Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 21.03.2023

Shpallur më 20.04.2023

MENDIM PARALEL

1. Në gjykimin kushtetues të çështjes që i përket kërkuarit Eduard Kelmendi, me objekt: *“Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2022-1082 (189), datë 13.05.2022 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë”*, ne, gjyqtarët Fiona Papajorgji, Sandër Beci dhe Marsida Xhaferllari, ndajmë mendim të ndryshëm me shumicën, pasi vlerësojmë se kërkesa duhet të ishte pranuar për të dyja pretendimet e ngritura. Në mbështetje të nenit 132, pika 3, të Kushtetutës dhe nenit 72, pika 8, të ligjit nr. 8577/2000, parashtrijmë në vijim argumentet që mbështesin qëndrimin tonë paralel.

2. Në mënyrë të përmbledhur, nga rrethanat e çështjes rezulton se padia e ngritur nga kërkuari me objekt detyrimin e Bashkisë Tiranë ta dëmshpërblejë atë, për shkak të mosrespektimit të afatit të njoftimit të parashikuar në Kodin e Punës, është pranuar nga Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë dhe ky vendim është lënë në fuqi nga Gjykata Administrative e Apelit. Rekursi i ushtruar nga Bashkia Tiranë është regjistruar në Gjykatën e Lartë në datën 20.03.2018. Me vendimin e datës 27.04.2022, relatori i çështjes ka caktuar datën 12.05.2022 për shqyrtimin e çështjes në dhomën e këshillimit, por pa përcaktuar orarin e zhvillimit të saj, si dhe ka urdhëruar sekretarinë e gjykatës të kryejë njoftimin e palëve për orën dhe datën e caktuar. Njoftimi për orën, datën dhe trupin gjykues është shpallur i afishuar vetëm në ambientet fizike të asaj gjykate, ndërkohë që nuk është shpallur në faqen elektronike të saj. Në procesverbalet e shqyrtimit të çështjes në dhomën e këshillimit, që mbajnë datat 12.05.2022, ora 15:20 dhe 13.05.2022, ora 10:20, është shënuar se palët ndërgjyqëse kanë marrë dijeni rregullisht sipas ligjit nëpërmjet shpalljes së datës 26.04.2022 dhe nuk rezulton të kenë paraqitur ndonjë kërkesë procedurale për përjashtimin e trupit gjykues, ndërsa kërkuari nuk rezulton të ketë paraqitur kundërrekurs ose parashtrime me shkrim ndaj pretendimeve në rekurs të palës tjetër. Në përfundim të shqyrtimit të çështjes, trupi gjykues në datën 12.05.2022 është tërhequr për marrjen e vendimit, të cilin e ka shtyrë për një datë tjetër, dhe në datën 13.05.2022 ka vendosur ndryshimin e vendimeve të gjykatave më të ulëta, si dhe rrëzimin e padisë së kërkuarit.

3. Shumica ka vlerësuar se pretendimet e kërkuarit për cenimin e parimit të kontradiktoritetit dhe së drejtës për t’u dëgjuar janë të pabazuara. Sipas saj, mangësia e konstatuar për sa i përket njoftimit të palëve me shpallje në faqen elektronike, në kontekst të rastit konkret, nuk përbën shkelje të tillë, ku si pasojë kërkuarit i është cenuar e drejta substanciale e mbrojtjes, pasi njoftimi ishte afishuar nga Gjykata e Lartë në këndin e njoftimeve në ambientet fizike të saj

dhe kërkuesi, ndonëse është njoftuar rregullisht për rekursin, ka zgjedhur të mos paraqesë kundërrkurs për mbrojtjen eventuale të çështjes së tij; kërkuesi nuk ka paraqitur asnjë argument ose provë që të tregojë se ka qenë në pamundësi për t'u paraqitur në ambientet e asaj gjykate për të kontrolluar njoftimin për zhvillimin e gjykimit, duke u privuar nga e vetmja mundësi për t'u njoftuar për datën dhe orën e zhvillimit të gjykimit (*shih paragrafin 24 të vendimit*).

4. Në ndryshim nga shumica çmojmë se pretendimi i kërkuesit për cenimin e parimit të kontradiktoritetit dhe së drejtës për t'u dëgjuar, për shkak të parregullsive të njoftimit për kohën e gjykimit dhe përbërjen e trupit gjykues, është i bazuar. Në nxjerrjen e këtij përfundimi vlejné të evidentohen tri arsye kryesore.

5. *Së pari*, Gjykata ka theksuar se e drejta për t'u njoftuar për një gjykim dhe pjesëmarrja në të janë të lidhura me vendimmarrjen e gjykatës, e cila ndikon drejtpërsëdrejti mbi të drejtat subjektive ose interesat e ligjshëm të individit. Nga njëra anë, kjo e drejtë u paraprin të drejtave të tjera, pasi nëse pala ndërgjyqëse nuk njoftohet për datën dhe orën e seancës, ajo detyrimisht do të gjendet në pamundësi objektive për të ushtruar të drejtat që i garantohen nga neni 42 i Kushtetutës në kuadrin e një procesi të rregullt ligjor. Nga ana tjetër, e drejta për të marrë pjesë në gjykim krijon të njëjtat mundësi për të paraqitur prova dhe argumente në mbrojtje të interesave vetjakë në raport me palën kundërshtare (*shih vendimet nr. 13, datë 20.02.2017; nr. 21, datë 04.04.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

6. Gjykata ka një jurisprudencë të konsoliduar për mbrojtjen e garancive të procesit të rregullt në drejtim të njoftimit dhe pjesëmarrjes në proces të palëve ndërgjyqëse, duke verifikuar për këtë qëllim rregullsinë e procedurave të njoftimit të ndjekura nga Gjykata e Lartë. Në një numër të konsiderueshëm rastesh të ankimeve kushtetuese individuale, që kanë pasur në objektin e tyre këtë pretendim, Gjykata, pavarësisht nëse çështja është shqyrtuar në seancë publike ose mbi bazë dokumentesh, ka verifikuar nga pikëpamja faktike nëse njoftimi është realizuar në mënyrat e domosdoshme të përcaktuara nga ligji – me anë të shpalljes në ambientet fizike dhe shpalljes në faqen elektronike. Kur është konstatuar se njoftimi për datën e zhvillimit të seancës në Gjykatën e Lartë nuk ka qenë i shpallur në faqen elektronike të saj, Gjykata e ka pranuar pretendimin për cenimin e procesit të rregullt ligjor, duke argumentuar se sekretaria e Gjykatës së Lartë ka detyrimin për njoftimin e rregullt të palëve, në mënyrë që ato të mund të marrin pjesë në gjykim, si dhe të dëgjohen, qoftë edhe mbi bazën e dokumenteve, me anë të paraqitjes së komenteve ose prapësimeve, me qëllim garantimin e së drejtës së mbrojtjes, barazisë së armëve në gjykim dhe kontradiktoritetit (*shih vendimet nr. 20, datë 22.09.2022; nr. 17, datë 01.03.2017; nr. 13, datë 20.02.2017; nr. 76, datë 16.12.2016; nr. 49, datë 22.07.2016 të Gjykatës*

Kushtetuese). Ky konstatim ka qenë i mjaftueshëm për Gjykatën për të pranuar kërkesën dhe për të kthyer çështjen për rishqyrtim pranë Gjykatës së Lartë. Madje, Gjykata ka pohuar se njoftimi i datës dhe orës së gjykimit është një akt i domosdoshëm procedural, që merr rëndësi më tepër në rastin kur Gjykata e Lartë ka ndryshuar dy vendimet e gjykatave më të ulëta dhe ka rrëzuar padinë e kërkuarit. Në këtë rast, moskomunikimi i zhvillimit të seancës nga ana e administratës gjyqësore, në përputhje me rregullat procedurale për zhvillimin e gjykimit administrativ, sjell mospërfitimin e garancive ligjore të kërkuarit për njohjen në kohë të pretendimeve të palës tjetër dhe kundërshtimin e tyre nëpërmjet paraqitjes së argumenteve, kjo me qëllim shmangien e vënies në një pozitë të pafavorshme në raport me atë palë (*shih vendimin nr. 65, datë 07.11.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

7. Mbi bazën e kësaj jurisprudence, nuk pajtohem me argumentin e shumicës, që ka shërbyer për rrëzimin e pretendimit për cenimin e së drejtës së njoftimit, sipas të cilit ndonëse kërkuari është njoftuar rregullisht për rekursin, ka zgjedhur të mos paraqesë kundërrekurs dhe se në rrjedhën e procesit gjyqësor ai ka pasur mundësinë dhe ka arritur të realizojë mbrojtjen e interesave të veta. Në këtë pikë duhet evidentuar se vendimmarrja e gjykatave të dy shkallëve të para të gjykimit ka vendosur në favor të kërkuarit, ndërsa vendimmarrja e Gjykatës së Lartë e ka përmbysur këtë rezultat, duke e rrëzuar padinë e ngritur prej tij në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm.

8. *Së dyti*, rëndësia e njoftimit të palëve për zhvillimin e gjykimit, përfshirë atë të Gjykatës së Lartë, dhe forcimi i garancive për realizimin e njoftimit efektiv janë përkrahur edhe nga zhvillimet e fundit legislative dhe praktika e punës së gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Ato u janë përgjigjur zhvillimeve të teknologjisë së informacionit, që kanë lehtësuar komunikimin në jetën e përditshme, pavarësisht distancave gjeografike. Kështu, fillimisht, në vitin 2012, ligji për organizimin e gjykatave administrative e, më tej, ndryshimet në KPC, në vitin 2017, kanë parashikuar përdorimin e mjeteve elektronike gjatë procesit, ku krahas njoftimit me shpallje në ambientet fizike realizohet edhe njoftimi në faqen elektronike të gjykatës, si edhe njoftimi individual i drejtpërdrejtë, në rastin kur palët ose përfaqësuesit e tyre kanë lënë të dhënat elektronike të kontaktit. Në të njëjtën linjë, Gjykata e Lartë, me urdhrin e datës 02.07.2021, ka përcaktuar detyrimin e sekretarisë gjyqësore që përveç afishimit në këndin e njoftimit dhe shpalljes në faqen elektronike, të kryejë edhe njoftimin elektronik në adresat e postës elektronike të palëve.

9. Në këtë kontekst, ne ndajmë vlerësim të ndryshëm me shumicën, sipas së cilës mungesa e njoftimit në faqen elektronike nuk përbën shkelje thelbësore, pasi çmojmë se ky

argument dobëson garancitë e individit dhe nuk i përgjigjet zhvillimit aktual shoqëror. Në këtë drejtim, sjellim në vëmendje se evoluimi i mënyrave të veprimit, edhe nëpërmjet përdorimit të mjeteve elektronike, paraqet rëndësi për të lehtësuar dhe siguruar jo vetëm efektivitetin e këtyre veprimeve, por edhe përmbushjen e pritshmërive të qytetarëve. Përdorimi i këtyre mjeteve është i nevojshëm në procedurat gjyqësore, pasi pavarësisht distancave fizike të selive të gjykatave dhe vendbanimeve të palëve ndërgjyqëse, krijon mundësi komunikimi dhe aksesit në kohë reale dhe të garantuar.

10. *Së treti*, nisur nga rrethanat e çështjes konkrete, vlerësojmë se kriteri i përdorur nga shumica, sipas të cilit kërkuesi ngarkohet me barrën për të paraqitur një *“argumente ose prova që të tregojë se ka qenë në pamundësi për t’u paraqitur në ambientet e asaj gjykate për të kontrolluar njoftimin për zhvillimin e gjykimit, duke u privuar nga e vetmja mundësi për t’u njoftuar për datën dhe orën e zhvillimit të gjykimit”*, së bashku me faktin se rekursi është marrë në shqyrtim pas më shumë se 4 vjetësh nga regjistrimi i tij, nga njëra anë, krijon një barrë joproporcionale mbi individin, që ia vështirëson gjer në mohim të drejtën e aksesit në gjykim. Ndërkohë që, nga ana tjetër, ky kriter krijon konflikt juridiksioni, pasi e vendos Gjykatën në pozicionin për të vlerësuar bazueshmërinë e themelit të shkaqeve të rekursit, që është pjesë e juridiksionit të Gjykatës së Lartë.

11. Nën këtë analizë, vlerësojmë se Gjykata e Lartë, duke e realizuar njoftimin vetëm me shpallje në ambientet fizike, nuk ka përmbushur detyrimin ligjor për njoftimin edhe në faqen elektronike të saj. Mënyra se si Gjykata e Lartë ka vepruar, në dukje të krijon idenë sikur ka vendosur dhe përmbysur rezultatin e çështjes në disfavor të kërkuesit, vetëm mbi bazën e pretendimeve të parashtruara në rekurs nga pala tjetër, duke mos i dhënë mundësinë kërkuesit të dëgjohej dhe të mbrohej me shkrim në lidhje me çështjen. Për më tepër, barra e vendosur ndaj kërkuesit është dukshëm joproporcionale, pasi shqyrtimi i rekursit është bërë pas një kohe relativisht të gjatë dhe pritshmëritë që ai të paraqitej vijimësisht gjatë 4 vjetëve pranë ambienteve fizike të Gjykatës së Lartë, edhe pse banon në qytetin e Tiranës, janë haptazi të paarsyshme. Në këto kushte, Gjykata e Lartë ka dështuar në garantimin e procesit të rregullt gjyqësor, pasi e ka vendosur kërkuesin në pamundësi për të paraqitur pretendimet e tij, i cili jo vetëm potencialisht, por edhe faktikisht është prekur nga vendimmarrja e saj, duke u vendosur në pozita të pafavorshme.

12. Në përfundim, ne, gjyqtarët me mendim paralel, vlerësojmë se pretendimet e kërkuesit për cenimin e parimit të kontradiktoritetit dhe së drejtës për t’u dëgjuar janë të bazuara, për rrjedhojë ankimi kushtetues i tij duhet të pranohej plotësisht.

Anëtarë: Marsida Xhaferllari, Sandër Beci, Fiona Papajorgji